

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1964-1965.

22 DECEMBER 1964.

WETSONTWERP

houdende machtiging tot regularisatiën, verhoging en vermindering van sommige voor het dienstjaar 1964 uitgetrokken kredieten, zomede toekenning van bijkredieten voor de uitgaven met betrekking tot 1963 en de vorige dienstjaren.

VERSLAG

NAMENS

DE COMMISSIE VOOR DE FINANCIËN ⁽¹⁾,
UITGEBRACHT DOOR DE HEER DE STAERCKE.

DAMES EN HEREN,

Inleidende uiteenzetting van de Minister,
adjunct voor Financiën.

De ontvangsten waren oorspronkelijk geraamd op 148,7 miljard, waarvan 139 miljard fiscale ontvangsten en 9,7 miljard niet fiscale ontvangsten.

In de algemene uiteenzetting van de begroting was de Regering van oordeel dat de fiscale ontvangsten op 7,4 miljard meer mochten worden geraamd, zodat zij dus 146,4 miljard zouden bedragen.

Daar geen nieuwe gegevens voorhanden zijn die een herziening van de oorspronkelijke begrotingsramingen

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Merlot.

A. — Leden : de heren De Saeger, De Staercke, Fimmers, Kiebooms, Lavens, Meyers, Michel, Parisis, Posson, Saint-Remy, Scheyven. — Boeykens, Boutet, Cools, De Sweemer, Detiège, Gelders, Harmegnies, Merlot, Paque (Simon), Van Acker (F.). — De Clercq, De Winter.

B. — Plaatsvervangers : de heren Blanckaert, Discry, Eyskens, Gillès de Pélichy, Herbiet, Van den Daele. — Bary, Grandjean, Sebrechts, Toubeau, Vercauteren. — Piron.

Zie :

916 (1964-1965) :

- N° 1 : Ontwerp door de Senaat overgezonden.
- N° 2 : Amendement.

Chambre des Représentants

SESSION 1964-1965.

22 DÉCEMBRE 1964.

PROJET DE LOI

autorisant des régularisations, augmentant et réduisant certains crédits ouverts pour l'exercice 1964 et allouant des crédits supplémentaires pour les dépenses se rapportant aux exercices 1963 et antérieurs.

RAPPORT

FAIT AU NOM

DE LA COMMISSION DES FINANCES ⁽¹⁾,
PAR M. DE STAERCKE.

MESDAMES, MESSIEURS,

Exposé introductif du Ministre,
adjoint aux Finances.

Les recettes initiales ont été évaluées à 148,7 milliards dont 139 milliards pour les recettes fiscales et 9,7 milliards pour les recettes non fiscales.

Dans l'exposé général du budget, le Gouvernement a estimé que les recettes fiscales pouvaient être estimées à 7,4 milliards supplémentaires, soit à 146,4 milliards.

Etant donné qu'il n'y a pas d'élément nouveau justifiant une révision des estimations budgétaires initiales pour les

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Merlot.

A. — Membres : MM. De Saeger, De Staercke, Fimmers, Kiebooms, Lavens, Meyers, Michel, Parisis, Posson, Saint-Remy, Scheyven. — Boeykens, Boutet, Cools, De Sweemer, Detiège, Gelders, Harmegnies, Merlot, Paque (Simon), Van Acker (F.). — De Clercq, De Winter.

B. — Suppléants : MM. Blanckaert, Discry, Eyskens, Gillès de Pélichy, Herbiet, Van den Daele. — Bary, Grandjean, Sebrechts, Toubeau, Vercauteren. — Piron.

Voir :

916 (1964-1965) :

- N° 1 : Projet transmis par le Sénat.
- N° 2 : Amendement.

betreffende de niet fiscale ontvangsten wettigen, mogen de globale gewone ontvangsten voor 1964 worden geraamd op $\pm 156,1$ miljard.

Op 30 november 1964 bedroegen de meerontvangsten reeds ongeveer 7,8 miljard.

De in de algemene uiteenzetting vermelde meerontvangsten ten bedrage van 7,4 miljard zijn als volgt over de diverse ontvangstenrubrieken verdeeld :

Directe belastingen		2,6 miljard
Douanes		1,3 miljard
Accijnzen en diversen		—0,8 miljard
Taksen		3,0 miljard
Andere door de registratie geïnde rechten.		1,3 miljard

Op het gebied van de uitgaven voorziet het bijblad voor het lopende dienstjaar in een vermeerdering met ongeveer 7 261 miljoen en voor de vroegere dienstjaren met circa 975 miljoen. Zulks betekent dat praktisch een evenwicht is bereikt tussen voornoemde meerontvangsten en de in het bijblad opgenomen kredietverhogingen.

Aangezien redelijkerwijze mag worden verwacht dat aan het einde van het jaar kredieten ten belope van 3 miljard geannuleerd zullen worden, mag men het besluit trekken dat de tenuitvoerlegging van de gewone begroting in betere omstandigheden zal geschieden dan aanvankelijk verwacht.

Tegenover dit batig saldo op de gewone begroting zal nochtans een even grote verhoging van de uitgaven staan, welke ten laste komen van de buitengewone begroting, zodat de verhoging van de openbare schuld binnen de grenzen blijft van de oorspronkelijke ramingen, nl. 16 miljard.

**

De voornaamste wijzigingen welke in de begroting voor 1964 worden aangebracht, hebben betrekking op de volgende posten :

— Personeelsuitgaven (indexcijfer en herwaardering van het openbaar ambt)		2 000 miljoen
— Rijksschuld		938 miljoen
— Pensioenen		550 miljoen
— Ziekteverzekering		1 000 miljoen

Het oplopen van de Rijksschuldbegroting is toe te schrijven aan de stijging van de rentevoet en aan het feit dat de verzwakking van de Schuld uitsluitend op de sector van de geconsolideerde schuld is gaan wegen, zodat de afschrijvings- en rentelasten toenamen.

In de sector pensioenen zijn de twee stijgingen van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, op 1 december 1963 en 1 augustus 1964, evenals de wetten van 6 en 7 juli 1964 als oorzaken te beschouwen van praktisch alle aangevraagde bijkredieten.

Voor het Ministerie van Justitie heeft de revalorisatie van de weddeschalen een verhoging met 121 miljoen tot gevolg, en het onderhoud van de geplaatste kinderen 51 miljoen.

Ingevolge de wet van 16 maart 1964 moest een bijkrediet ten bedrage van 115 miljoen worden uitgetrokken voor het Gemeentefonds en 24 miljoen voor het Fonds der provincien.

De begroting van Buitenlandse Zaken wordt verhoogd met 246 miljoen uit hoofde van onze internationale verbin-tenissen en van de toepassing van de integratiewetten.

Op Landsverdediging belopen de nodige bijkredieten voor uitgaven voor personeel en materieel 343 miljoen, resp. 162 miljoen, met name in verband met de stijging van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen.

recettes non fiscales, les recettes ordinaires globales pour 1964 peuvent être évaluées à $\pm 156,1$ milliards.

Notons qu'au 30 novembre 1964, les plus values s'élevaient déjà à quelque 7,8 milliards.

La plus value de 7,4 milliards dont il est question dans l'exposé général se répartit comme suit entre les diverses rubriques de recettes :

Contributions directes		2,6 milliards
Douanes		1,3 milliard
Accises et divers		—0,8 milliard
Taxes		3,0 milliards
Autres droits perçus par l'enregistrement.		1,3 milliard

Quant aux dépenses, le feuillet prévoit des majorations pour l'exercice courant de quelque 7 261 millions et pour les exercices antérieurs de quelque 975 millions. Il en résulte qu'il y a pratiquement équilibre entre, d'une part, les recettes supplémentaires envisagées et, d'autre part, les augmentations de crédits prévues au feuillet.

Etant donné qu'il est raisonnable d'envisager des annulations de crédits en fin d'année pour un montant de l'ordre de 3 milliards, on peut en conclure que l'exécution du budget ordinaire s'effectuera dans des conditions meilleures que celles qui étaient prévues à l'origine.

Ce boni à l'ordinaire sera toutefois compensé par une majoration équivalente des décaissements à charge du budget extraordinaire de telle manière que l'accroissement de la dette publique restera dans les limites des prévisions initiales, qui étaient de l'ordre de 16 milliards.

**

Les modifications les plus importantes apportées au budget de 1964 concernent les postes suivants :

— Dépenses de personnel (index et revalorisation de la fonction publique)		2 000 millions
— Dette publique		938 millions
— Pensions		550 millions
— Assurance maladie		1 000 millions

La progression du budget de la Dette publique s'explique par la hausse du taux d'intérêt et par le fait que c'est le secteur de la dette consolidée qui a supporté tout le poids de l'accroissement de la Dette, de telle manière qu'il en est résulté une aggravation des charges d'amortissement et d'intérêt.

Pour les pensions, les deux hausses de l'indice des prix de détail, celle du 1er décembre 1963 et celle du 1er août 1964, ainsi que les lois des 6 et 7 juillet 1964 sont à l'origine de la quasi-totalité des suppléments sollicités.

Pour le Ministère de la Justice, la revalorisation des rémunérations entraîne 121 millions d'augmentation et l'entretien des enfants placés, 51 millions.

La loi du 16 mars 1964 postule l'inscription de 115 millions supplémentaires pour le Fonds des communes et de 24 millions pour le Fonds des provinces.

Le budget des Affaires étrangères se trouvera majoré de 246 millions du fait de nos obligations internationales et de l'application des lois d'intégration.

A la Défense nationale, les dépenses de personnel et de matériel nécessiteront respectivement 343 millions et 162 millions de crédits supplémentaires, notamment sous l'influence de la hausse de l'indice des prix de détail.

Voor de voortzetting van het prijsbeleid en van de politiek van economische expansie moesten 370 miljoen bijkredieten worden uitgetrokken op de begroting van Economische Zaken en Energie. Hierop komt eveneens een raming voor ten bedrage van 80 miljoen ten einde het onverwachte stopzetten van de exploitatie van steenkoolmijnen te voorkomen.

Op de Ministeries van Verkeerswezen en van P.T.T., zomede op die van Nationale Opvoeding en Cultuur en van Financiën, die zeer veel personeelsleden tellen, zullen de personeelsuitgaven voor 1964 een bijkomende last van 350, resp. 705 en 188 miljoen frank met zich brengen. Deze meeruitgave spruit ten dele voort uit de schommelingen van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen.

Ten slotte zullen het Speciaal Onderstandsfonds en het Nationaal Werk voor Oorlogsinvaliden voor de begroting van Volksgezondheid en van het Gezin een meeruitgave van 155, resp. 51 miljoen met zich brengen.

Ofschoon deze lange opsomming beperkt bleef tot de voornaamste lasten die niet konden worden voorzien bij het opmaken van de begroting voor 1964, was zij nochtans noodzakelijk om een synthetisch overzicht te geven van de diverse sectoren waarop de begroting betrekking heeft. Bovendien zij gewezen op de snelle ontwikkeling van de hedendaagse problemen, hetgeen de Regering en ieder Minister in het bijzonder ertoe noopt de gegevens van al die problemen bijna voortdurend opnieuw onder de ogen te zien.

Algemene bespreking.

Op artikel 64.463 van de buitengewone begroting van het Ministerie van Openbare Werken wordt een bijkomend betalingskrediet aangevraagd van 530 000 000 frank. Het is o.m. naar aanleiding van dit krediet dat zich een discussie ontspon waaraan vele leden deelnamen.

— Volgens een lid staat men hier voor het typisch voorbeeld van een bijkrediet dat bestemd is om uitgaven te dekken die gemakkelijk te voorzien waren. Indien het hier ging om een alleenstaand geval zou aan deze kwestie niet al te veel belang dienen te worden gehecht. Doch uit het groot aantal mededelingen die het Rekenhof verstrekt inzake uitgaven die buiten begroting gebeuren (mededelingen waarvan inzage kan genomen worden ter griffie van de Kamer) kan men besluiten dat de uitgaven systematisch worden onderschat.

— Talrijke leden hebben dergelijke handelwijze aan de kaak gesteld. Zij vroegen dat een ernstige inspanning zou worden gedaan om het gevaar dat hier achter schuil gaat te bezweren. Voor de inspecteurs van Financiën is desbetreffend een grote taak weggelegd. Ze zouden er moeten voor zorgen dat de Ministers van Financiën tijdig en voldoende worden ingelicht.

— Om de controle terzake nog doelmatiger te maken zou het, volgens een lid, aangewezen zijn een speciale commissie op te richten die, ingeschakeld in de diensten van de Eerste Minister, ermee belast zou zijn de uitvoering van de grote werken te controleren.

— Over de grond van de zaak en het gebrek aan een doelmatige controle was iedereen het dus blijkbaar eens.

Een lid meende er nochtans te moeten op wijzen dat het hierboven aangehaalde voorbeeld, waarbij bijkredieten worden aangevraagd met het oog op de voortzetting van de werken aan het kanaal Gent-Terneuzen, slecht gekozen is. Deze werken hebben immers een grote achterstand opgelopen. Indien men kan verhinderen dat deze werken worden stopgezet, al zij het dan bij middel van bijkredieten, dan is dit volgens hem een goede zaak.

Le maintien des politiques des prix et d'expansion économique implique l'inscription de 370 millions de crédits supplémentaires au budget des Affaires économiques et de l'Energie, auquel figure également une prévision de 80 millions pour éviter la cessation inopinée de l'exploitation de charbonnages.

Aux Ministères des Communications et des P.T.T., ainsi qu'à ceux de l'Éducation nationale et de la Culture et des Finances, dont le personnel est particulièrement nombreux, les dépenses y afférentes entraîneront pour 1964 des charges complémentaires respectives de 350, de 705 et de 188 millions de francs. Ce supplément de dépenses est en partie imputable aux fluctuations de l'indice des prix de détail.

Enfin, le Fonds spécial d'assistance et l'Œuvre nationale des Invalides de la guerre entraîneront respectivement pour le budget de la Santé publique et de la Famille un accroissement de dépenses de 155 et de 51 millions.

Cette longue énumération, bien que limitée aux plus importantes des charges imprévisibles lors de l'élaboration du budget pour 1964, était nécessaire afin de donner un aperçu synthétique de la diversité des secteurs que couvre le budget. Il convient de noter, en outre, la rapidité de l'évolution des problèmes à notre époque, qui conduit le Gouvernement, et chaque Ministre en particulier, à devoir reconsidérer de façon presque permanente les données de tous ces problèmes.

Discussion générale.

Un supplément de crédit de paiement de 530 000 000 de francs est demandé à l'article 64.463 du budget extraordinaire du Ministère des Travaux publics. C'est notamment à propos de ce crédit que s'est déroulée une discussion, à laquelle ont pris part de nombreux membres.

— Selon un membre on se trouve ici en présence d'un exemple typique de crédit supplémentaire destiné à couvrir des dépenses aisément prévisibles. Si ce cas était isolé, il ne faudrait pas y attacher une trop grande importance. Du grand nombre des communications émanant de la Cour des Comptes au sujet de dépenses effectuées en dehors des prévisions budgétaires (communications qui peuvent être consultées au greffe de la Chambre) on peut déduire que les dépenses sont systématiquement sous-évaluées.

— Plusieurs membres ont critiqué pareille méthode. Ils ont demandé qu'un effort sérieux soit fait pour conjurer le danger que présente une telle manière de procéder. Une tâche importante attend ici les inspecteurs des Finances. Ils devraient veiller à ce que les Ministres des Finances soient suffisamment renseignés en temps opportun.

— Un membre estime que pour rendre plus efficace le contrôle en cette matière, il serait tout indiqué d'instituer une commission spéciale, qui, étant intégrée dans les services du Premier Ministre, serait chargée de contrôler l'exécution des grands travaux.

Il semble donc que tous soient d'accord au sujet du fond de l'affaire ainsi qu'au sujet de l'absence d'un contrôle efficace.

Un membre a cependant estimé devoir signaler que l'exemple, cité ci-dessus, de l'article où des crédits supplémentaires sont sollicités en vue de la poursuite des travaux au canal Gand-Terneuzen, est mal choisi. Ces travaux ont, en effet, été fortement retardés. S'il est possible d'empêcher que ceux-ci soient arrêtés, ne fût-ce qu'au moyen de crédits supplémentaires, ce serait, selon lui, une bonne affaire.

Hierbij aansluitend wees een lid erop dat het zijns inziens op sommige ogenblikken — met name in een periode van hoogconjunctuur — aangewezen is dat de geboekte meerontvangsten zonder verwijl een bestemming krijgen. Is het niet jammer dat, bij gebrek aan bijkredieten, bepaalde werken aan de haven van Antwerpen niet zullen kunnen worden voortgezet? Ware het niet beter geweest als men bijkredieten had voorzien?

— Een lid wees er in dit verband op dat de kritiek niet slaat op deze of gene uitgave waarvoor bijkredieten worden voorzien.

Hetgeen aan de kaak wordt gesteld is het feit dat bepaalde uitgaven willens en wetens worden onderschat ten einde de indruk te verwekken dat de begroting in evenwicht is. Zolang men hiermede voortgaat zal niemand — ook de inspecteurs van Financiën niet — aan deze gang van zaken iets kunnen veranderen. Het Parlement zou moeten weigeren voor een voldongen feit te worden gesteld. Dit zou wellicht de Regering tot nadenken stemmen.

— Voor deze onderschatting zijn de Ministers van Financiën niet verantwoordelijk. Dit betekent evenwel niet dat de andere Ministers daarvoor steeds aansprakelijk kunnen worden gesteld. De verantwoordelijkheid is gedeeld. Men moet inderdaad weten, aldus een lid, dat bij de voorbereiding van de begroting heel vaak kredieten worden geschrapt zonder dat men zich bekommert over de gevolgen die deze schrapping zullen teweegbrengen. Welnu, indien achteraf blijkt dat deze kredieten niettemin noodzakelijk zijn dan kan hiervoor de betrokken Minister niet verantwoordelijk worden gesteld.

Een ander lid meent dat de Administratie in deze zaak ook niet altijd vrij uitgaat. Het gebeurt immers dat de Administratie met plannen rondloopt waarvan achteraf blijkt dat de Minister van het bestaan niets afweet.

Een ander lid meende dat de Administratie geen kritiek treft. Het zijn de Ministers die de kredieten zo laag mogelijk houden. Het is niet billijk de schuld hiervan in de schoenen van de Administratie te willen schuiven.

— Naar aanleiding van deze discussie wees de Minister, Adjunct voor Financiën, erop dat de besproken kwestie niet aan de aandacht van de Ministers van Financiën is ontsnapt. Het is daarom trouwens dat de inspecteurs van Financiën, ieder voor wat zijn domein betreft, ermede belast werden verslag uit te brengen nopens de opmerkingen die in het laatste boek van het Rekenhof werden geformuleerd.

Het probleem kan evenwel niet in een handomdraai worden opgelost. Inderdaad het is niet altijd mogelijk de kosten van bepaalde werken nauwkeurig te ramen. Ook mag men niet uit het oog verliezen dat de werken meermaals worden uitgevoerd op grond van een lastenboek dat jaren voorheen werd opgesteld. Ondertussen hebben er zich vanzelfsprekend prijsverschuivingen voorgedaan.

Wat nu meer bepaald het sub artikel 64.463 aangevraagde bijkrediet betreft wees de Minister erop dat dit krediet bestemd is ter bestrijding enerzijds van de uitgaven voor werken of onteigeningen op het nationaal grondgebied en anderzijds voor de terugbetaling aan de Nederlandse Regering van de kosten van de op Nederlands grondgebied aan het kanaal Gent-Terneuzen uitgevoerde werken.

Wat het vraagstuk van de doeltreffendheid van de administratieve en begrotingscontrole betreft, herinnert hij eraan dat die controle heringericht werd bij koninklijk besluit van 5 oktober 1961, waarbij de bevoegdheden omschreven werden van het Comité voor Financiën en Begroting, van de Minister van Financiën, van de Minister tot wiens bevoegdheid het algemeen bestuur behoort en van de inspecteurs van Financiën. Het besluit gaat uit van de noodzakelijkheid de doeltreffendheid van de controle te vergroten terwijl men ze meteen versoepelt.

Dans le même ordre d'idées, un membre a fait observer qu'à certains moments — notamment en période de haute conjoncture — il serait indiqué de donner sans délai une destination aux plus-values réalisées. N'est-il pas regrettable qu'à défaut de crédits supplémentaires, certains travaux au port d'Anvers ne pourront pas être poursuivis? N'aurait-il pas mieux valu de prévoir des crédits supplémentaires?

— Un membre souligne à ce propos que les critiques ne portent pas en particulier sur l'une ou l'autre dépense pour laquelle sont demandés des crédits supplémentaires.

Les critiques s'adressent au fait que certaines dépenses sont délibérément sous-estimées pour donner l'impression que le budget est en équilibre. Aussi longtemps que l'on continuera à le faire, personne — même pas les inspecteurs des Finances — ne pourra modifier en rien le cours des choses. Le Parlement devrait refuser d'être mis devant un fait accompli. Cela porterait peut-être le Gouvernement à réfléchir.

— Les Ministres des Finances ne sont pas responsables de cette sous-estimation. Cela ne signifie pas cependant que la responsabilité de celle-ci incombe toujours aux autres Ministres. La responsabilité est partagée. Il faut savoir en effet, dit un membre, que pendant la préparation du budget il arrive fréquemment que des crédits soient supprimés sans aucun souci des conséquences que cette suppression entraînera. Or, s'il se révèle ultérieurement que ces crédits sont néanmoins nécessaires, le Ministre intéressé ne peut en être rendu responsable.

Un autre membre estime que l'Administration n'est pas toujours à l'abri de tout reproche. Il arrive, en effet, que l'Administration prépare des projets et qu'il apparait ultérieurement que le Ministre en ignore l'existence.

Un autre membre estime que l'Administration ne mérite aucune critique. Ce sont les Ministres qui maintiennent les crédits aussi bas que possible. Il ne serait dès lors pas équitable d'attribuer à l'Administration la responsabilité de leurs erreurs.

— A l'occasion de cette discussion, le Ministre, adjoint aux Finances, a signalé que la question en cours de discussion n'avait pas échappé à l'attention des Ministres des Finances. C'est d'ailleurs pour cette raison que les inspecteurs des Finances ont été chargés de faire rapport, chacun dans son domaine, sur les remarques formulées dans le dernier livre d'observations de la Cour des Comptes.

Le problème ne peut cependant pas être résolu en un tour de main. Il n'est en effet pas toujours possible d'estimer exactement le coût de certains travaux. On ne peut également pas perdre de vue que les travaux sont souvent exécutés sur la base d'un cahier des charges rédigé des années auparavant. Entre-temps, les prix ont évidemment changé.

En ce qui concerne plus spécialement le crédit supplémentaire demandé à l'article 64.463, le Ministre a attiré l'attention sur le fait que ce crédit est destiné à couvrir, d'une part, les dépenses pour des travaux ou des expropriations sur le territoire national et, d'autre part, le remboursement au Gouvernement néerlandais des frais des travaux exécutés au canal de Gand à Terneuzen en territoire néerlandais.

Quant au problème de l'efficacité du contrôle administratif et budgétaire, il rappelle que ce contrôle a été réorganisé par l'arrêté royal du 5 octobre 1961, qui a précisé les compétences du Comité des Finances et du Budget, du Ministre des Finances, du Ministre qui a l'administration générale dans ses attributions et des inspecteurs des Finances. L'arrêté s'inspire de la nécessité de renforcer l'efficacité du contrôle, tout en l'assouplissant. Il constitue un pas dans la bonne direction.

De Regering geeft er zich echter rekenschap van dat hiermee het probleem niet van de baan is. Derhalve heeft zij het systeem van een controle op de verschillende fondsen zoals het Landbouwfonds, het Wegenfonds, enz. in studie genomen.

Voorts lijkt het wenselijk het korps van de inspecteurs van Financiën uit te breiden. In verschillende departementen zouden er meer dan twee inspecteurs moeten werkzaam zijn.

Nu moet men van deze inspecteurs ook geen wonderen verwachten. Zij zijn geen technici. Men mag derhalve niet vragen dat zij adviezen zouden uitbrengen over kwesties die buiten hun bevoegdheid vallen.

Ten slotte wees de Minister, Adjunct voor Financiën, erop dat bij het opmaken van de begroting slechts rekening kan worden gehouden met uitgaven waarvan men kan zeggen dat ze vaststaan. Met hypothetische gegevens wordt niet gewerkt, zoniet zou de Regering tijdens de onderhandelingen die zij aanknoopt met het oog op de regeling van bepaalde problemen in een zwakke positie komen te staan.

Dit laatste argument werd door een lid bestreden. Niets belet, zo zei hij, dat de Regering in een dergelijk geval kredieten pro memorie zou voorzien.

Aansluitend bij de uitgebrachte kritiek en in antwoord op de door de Minister aangehaalde argumenten wees een lid erop dat het gebrek aan de weloverwogen programmatie in vele gevallen er de oorzaak van is, dat bepaalde uitgaven gezegd niet konden voorzien worden.

Hierbij komt nog, en dit is reeds gezegd, dat vele Ministers het erop aansturen hun begroting zoveel mogelijk te besnoeien, wel wetend dat bijkredieten zullen moeten worden aangevraagd.

**

Alvorens de algemene bespreking te besluiten dient te worden vermeld dat een lid betreurd heeft dat dit bijblad in de Senaat werd ingediend. Dit heeft tot gevolg gehad dat de Rijksmiddelenbegroting niet gelijktijdig kon behandeld worden met dit bijblad, hetgeen nochtans normaal ware geweest.

Artikelsgewijze bespreking.

Een amendement werd ingediend (*Stuk n° 916/2*) dat ertoe strekt het op artikel 28-1 aangevraagde bijkrediet te vermeerderen met zowat 18 miljoen frank.

In 1960, aldus de auteur van het amendement, werd de verbintenis aangegaan de financiële voordelen van de regeling inzake technische bijstand toe te kennen aan een bepaald aantal Belgische personeelsleden van verschillende parastatale organismen, van de steden en gemeenten en van de inlandse gebieden van de Republiek Kongo. Het is om deze verbintenis te kunnen nakomen dat een amendement werd ingediend. Aldus zal een einde worden gemaakt aan vele hangende geschillen, bij de berechting waarvan, aldus het lid, de Staat waarschijnlijk toch aan het kortste eind zal trekken.

Het bedrag dat wordt voorzien werd evenwel in twijfel getrokken. Men deed opmerken dat hieromtrent nog geen definitieve beslissing werd genomen.

De auteur van het amendement heeft er evenwel op gewezen dat de verhoging die wordt voorzien gebaseerd is op gegevens die door het departement van technische bijstand werden verstrekt (zie *Bulletin van Vragen en Antwoorden*, n° 19, van 7 april 1964).

Le Gouvernement se rend compte cependant que le problème n'est pas réglé pour autant. C'est pour cette raison qu'il étudie l'instauration d'un système de contrôle sur les différents fonds, tels que le Fonds agricole, le Fonds des Routes, etc.

En outre, il semble souhaitable de procéder à l'extension du corps des inspecteurs des Finances. Dans divers départements devraient fonctionner plus de deux de ces inspecteurs.

Or, il ne faut pas attendre des miracles de ces inspecteurs. Ceux-ci n'étant pas des techniciens, on ne peut leur demander d'émettre des avis au sujet de problèmes qui ne sont pas de leur compétence.

Enfin, le Ministre, adjoint aux Finances, a souligné l'impossibilité, lors de l'établissement du budget, de tenir compte de dépenses autres que celles pouvant être qualifiées de certaines. Il ne peut être tablé sur des éléments hypothétiques, sinon le Gouvernement se trouverait dans une situation d'infériorité en engageant des pourparlers en vue du règlement de certains problèmes.

Un membre a combattu ce dernier argument. Rien n'empêche le Gouvernement, estime-t-il, de prévoir, dans un cas de ce genre, des crédits pour mémoire.

Marquant son accord avec les critiques ainsi émises et répondant aux arguments développés par le Ministre, un membre a souligné que l'absence de toute programmation mûrement réfléchie était souvent à l'origine du fait que certaines dépenses ne pouvaient être prévues.

Il convient d'y ajouter, ainsi qu'il a été dit déjà, que de nombreux Ministres compriment autant que possible leur budget, tout en n'ignorant pas que des crédits supplémentaires devront être demandés.

**

Avant de clôturer la discussion générale, il convient de signaler qu'un membre a regretté le dépôt du présent feuillet au Sénat. Il en est résulté que le budget des Voies et Moyens n'a pu être examiné simultanément avec le feuillet en question, ce qui, pourtant, aurait été la procédure normale.

Examen des articles.

Il a été présenté un amendement (*Doc. n° 916/2*) tendant à augmenter de 18 millions de francs environ le crédit supplémentaire, demandé à l'article 28-1.

L'auteur de l'amendement déclare qu'en 1960 a été pris l'engagement d'accorder les avantages financiers du régime de l'assistance technique à un certain nombre d'agents belges de différents organismes parastataux, de villes et de communes ainsi que de circonscriptions indigènes de la République du Congo. L'amendement a été présenté afin de permettre de tenir cet engagement. Ainsi il sera mis fin à de nombreuses contestations dans lesquelles, selon ce membre, l'Etat sera probablement la partie perdante.

Le montant prévu a cependant été mis en doute. On a fait observer qu'une décision définitive n'est pas encore intervenue à ce sujet.

L'auteur de l'amendement a toutefois signalé que la majoration prévue se base sur des données fournies par le Département de l'Assistance technique (voir *Bulletin des Questions et Réponses*, n° 19, du 7 avril 1964).

Tegen het amendement werden voorts principiële bezwaren aangevoerd :

Men deed opmerken dat het krediet dat wordt voorzien op geen enkele wetsbepaling steunt.

Voorts kan men aanvoeren dat het amendement onder toepassing valt van artikel 69, 1°, van het Reglement van de Kamer.

Het is op grond van dit laatste argument — het amendement houdt immers geen rechtstreeks verband met dit bijblad — dat het door uwe Commissie onontvankelijk werd verklaard.

Stemmingen.

De artikelen en het gehele wetsontwerp werden eenparig aangenomen.

De Verslaggever,
J. DE STAERCCKE

De Voorzitter a.i.,
A. FIMMERS.

Des objections de principe ont encore été opposées à l'amendement :

On a fait observer que le crédit prévu n'est basé sur aucune disposition légale.

On peut aussi invoquer que l'amendement tombe sous l'application de l'article 69, 1°, du Règlement de la Chambre.

Sè basant sur ce dernier argument — en effet, l'amendement ne se rapporte pas directement au feuillet en question — votre Commission a déclaré l'amendement irrecevable.

Votes.

Les articles ainsi que l'ensemble du projet de loi ont été adoptés à l'unanimité.

Le Rapporteur,
J. DE STAERCCKE

Le Président a.i.,
A. FIMMERS.